Standardy Ochrony Małoletnich Spółdzielni Mieszkaniowej KOLEJARZ w Słupsku

Podstawa prawna Standardów Ochrony Małoletnich:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz.483 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r.poz. 1359),
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606),
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 31 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U.z 2021 r. poz. 1249),
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1510),
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 152).

PREAMBUŁA

Działając na podstawie art. 22b ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich Spółdzielnia Mieszkaniowa KOLEJARZ w Słupsku z dniem 14. sierpnia 2024 wprowadza do stosowania „Standardy Ochrony Małoletnich" (zwane dalej „Standardami"), których celem jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim uczestnikom zajęć i wydarzeń organizowanych w Spółdzielni Mieszkaniowej KOLEJARZ w Słupsku. Wprowadzone Standardy określają również zasady podejmowania interwencji, zakres kompetencji pracowników, zasad udostępniania niniejszych Standardów oraz zakres dokumentowania czynności mających na celu dbanie o dobro i bezpieczeństwo małoletnich.

ROZDZIAŁ 1.

Definicje

Użyte w Standardach terminy oznaczają odpowiednio:

1. ***Spółdzielnia*** – Spółdzielnia Mieszkaniowa KOLEJARZ w Słupsku
2. ***placówka kultury*** – klub KWADRAT, klub PIAST,
3. ***pracownik*** – osoba zatrudniona przez Spółdzielnię Mieszkaniową KOLEJARZ w Słupsku na podstawie umowy o pracę,
4. ***wykonawca*** - osoba zatrudniona przez Spółdzielnię Mieszkaniową KOLEJARZ w Słupsku na podstawie umowy zlecenia, umowy o dzieło, jak również wolontariusz i osoba przyjęta na praktykę mająca kontakt z małoletnimi,
5. ***małoletni*** – osoba od urodzenia do ukończenia 18 roku życia, uczęszczająca na zajęcia organizowane w placówkach kultury,
6. ***opiekun dziecka*** - osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny,
7. ***zgoda opiekuna dziecka*** - zgodę co najmniej jednej z osób uprawnionych do reprezentacji dziecka,
8. ***krzywdzenie dziecka*** - popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie,
9. ***dane osobowe małoletniego*** - wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego,
10. ***kierownik placówki kultury*** – kierownik Działu SK Spółdzielni Mieszkaniowej KOLEJARZ

ROZDZIAŁ 2.

Zasady rekrutacji w placówkach kultury

1. Przed nawiązaniem stosunku pracy z osobą, która będzie świadczyć pracę związaną z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem lub z opieką nad małoletnimi St. inspektor ds. pracowniczych i administracyjno-biurowych zobowiązana jest do uzyskania informacji, czy dane kandydata do pracy w placówce kultury są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie do Rejestru.
2. Przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem lub z opieką nad małoletnimi kierownik placówki kultury zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane kandydata do pracy w placówce kultury są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie do Rejestru.
3. St. inspektor ds. pracowniczych i administracyjno-biurowych i kierownik działu SK uzyskują informację z Rejestru z dostępem ograniczonym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości oraz z Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie do Rejestru.
4. Informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego, jak również zaświadczenia i oświadczenia, o których mowa poniżej St. inspektor ds. pracowniczych i administracyjno-biurowych Spółdzielni drukuje i składa do części B akt osobowych pracownika, związanych z nawiązaniem stosunku pracy.
5. Informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego, jak również zaświadczenia i oświadczenia, o których mowa poniżej kierownik Działu SK drukuje i przechowuje razem z umową zawartą z wykonawcą.
6. St. inspektor ds. pracowniczych i administracyjno-biurowych Spółdzielni od kandydata do pracy odbiera informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności.
7. Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariacie związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów.

8. St. inspektor ds. pracowniczych i administracyjno-biurowych pobiera od kandydata oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczypospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej.
9. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
10. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

ROZDZIAŁ 3.

Zasady bezpiecznych relacji pracowników placówek kultury z małoletnimi uczestnikami zajęć

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników i wykonawców placówek kultury jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownicy i wykonawcy traktują małoletniego z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiejkolwiek formie. Pracownicy i wykonawcy realizując te cele działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych placówek kultury i Spółdzielni oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji pracownika lub wykonawcy z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników i wykonawców. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem przez nich oświadczenia.
2. Każdy pracownik i wykonawca jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich. Działają w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.
3. Komunikacja, interakcje i działania z dziećmi:

- W komunikacji z małoletnimi pracownicy/wykonawcy winni zawsze zachowywać cierpliwość i szacunek, słuchać uważnie małoletnich i udzielać im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
- Pracownik/wykonawca nie może zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego. Pracownik/wykonawca nie może krzyczeć na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego lub innych małoletnich.
- Pracownik/wykonawca nie może ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich. Obejmuje to wizerunek małoletniego, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- Podejmując decyzje dotyczące małoletniego pracownik/wykonawca zobowiązany jest poinformować go o tym i starać się brać pod uwagę jego oczekiwania.
- Pracownik/wykonawca zobowiązany jest szanować prawo małoletniego do prywatności. Jeśli konieczne jest odstąpienie od zasady poufności, aby chronić małoletniego, pracownik/wykonawca wyjaśni mu to najszybciej jak to możliwe.
- W przypadku rozmowy z małoletnim na osobności, pracownik/wykonawca powinien zostawić uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbać, aby być w zasięgu wzroku innych. Pracownik/wykonawca może też poprosić drugiego pracownika/wykonawcę o obecność podczas takiej rozmowy.
- W obecności małoletniego pracownik/wykonawca nie może używać wulgarnych słów, gestów i żartów, robić obraźliwych uwag, nawiązywać w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywać wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- Małoletni winni być poinformowani, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć wskazanemu pracownikowi/wykonawcy i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy.
- Należy unikać faworyzowania małoletnich.
- Pracownik/wykonawca powinien doceniać i szanować udział małoletnich w podejmowanych działaniach, aktywnie je angażować i traktować równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
- Pracownik/wykonawca nie może nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.

- Pracownik/wykonawca nie może utrwalać wizerunku małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych.
- Pracownik/wykonawca nie może umożliwiać osobom trzecim utrwalenia wizerunków małoletnich, jeśli Spółdzielnia nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych oraz samych małoletnich.
- Pracownik/wykonawca nie może proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności małoletnich.
- Pracownik/wykonawca nie może przyjmować pieniędzy ani prezentów od małoletniego, ani rodziców/opiekunów małoletniego, wchodzić w relacje jakiejkolwiek zależności wobec małoletniego lub jego rodziców/opiekunów.
- Pracownik/wykonawca nie może zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.
- Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie małoletnim przez pracownika/wykonawcę lub pracownikiem/wykonawcą przez małoletniego, muszą być raportowane Spółdzielni. Każdy, kto jest ich świadkiem powinien reagować stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

4. Dzieci z niepełnosprawnościami, zwłaszcza z trudnościami w komunikacji, niepełnosprawnością intelektualną:
   - Pracownicy/wykonawcy w miarę swoich możliwości i obowiązujących przepisów prawa dostosowują swoje działania do zapewnienia spokojnego i bezpiecznego pobytu małoletnich z niepełnosprawnościami (np. trudnościami w komunikacji, niepełnosprawnością intelektualną), biorąc pod uwagę potrzeby małoletnich, sposób komunikacji z nim oraz zalecenia lekarskie czy pielęgnacyjne.
   - O niepełnosprawności małoletniego, jego szczególnych potrzebach i zaleceniach lekarskich i pielęgnacyjnych rodzice/opiekunowie są zobowiązani poinformować pracowników/wykonawców.
   - Pracownicy/wykonawcy otaczają szczególną opieką małoletnich, o których mowa w pkt. 1), adekwatnie do ich potrzeb.
5. Kontakt fizyczny z małoletnimi:

- Każde przemocowe działanie wobec małoletniego jest niedopuszczalne.
- Fizyczny kontakt z małoletnim może być stosowny i spełniać zasady bezpiecznego kontaktu, kiedy: jest odpowiedzią na potrzeby małoletniego w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny.

- Należy pamiętać, iż zachowanie odpowiednie wobec jednego małoletniego może być nieodpowiednie wobec innego.
- Małoletni powinien być zapytany o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie).
- Nie wolno pracownikom bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej małoletniego.
- Pracownik/wykonawca nie może dotykać małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- Pracownik/wykonawca powinien zawsze być przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
- Pracownik/wykonawca nie może angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z małoletnimi czy brutalne zabawy fizyczne.
- Pracownik/wykonawca powinien zachować szczególną ostrożność wobec małoletnich, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania.
- Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Świadek jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich, powinien poinformować o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąpić zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
- W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika/wykonawcy z małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można:
    a) pomoc w przebraniu się przed i po zajęciach ruchowych młodszym dzieciom wymagającym wsparcia w tej dziedzinie;
    b) asekuracja zapewniająca bezpieczeństwo podczas ćwiczeń gimnastycznych, akrobatycznych, tanecznych wykonywanych na zajęciach ruchowych;
    c) demonstracji ćwiczeń w parach;
    d) wymagane w fazie nauki wsparcie w wykonaniu współpracy grupowych (podnoszeń);
    e) wymagana jest korekta ciała w celu osiągnięcia prawidłowego ustawienia rąk, nóg lub całej postawy na zajęciach gimnastycznych, tanecznych, ruchowych.
- Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z małoletnim w jednym łóżku lub w jednym pokoju.

6. Kontakty z małoletnim poza godzinami pracy:

- Co do zasady kontakt pracowników/wykonawców z małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.
- Pracownik/wykonawca nie może zapraszać małoletnich do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z małoletnimi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).

- W uzasadnionych przypadkach właściwą formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
- Jeśli zachodzi konieczność spotkania z małoletnimi poza godzinami pracy, pracownik/wykonawca informuje o tym kierownika placówki kultury, a rodzice/opiekunowie prawni małoletnich muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
- Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli małoletni i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych małoletnich, ich rodziców oraz opiekunów.
- Pracownik/wykonawca powinien pamiętać, iż jego prywatna aktywność w sieci przez aplikacje i algorytmy i jego własne działania w Internecie mogą być przedmiotem zainteresowania małoletnich, ich rodziców/opiekunów. Dotyczy to lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których może spotkać małoletnich, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzysta, w szczególności jeśli profil pracownika/wykonawcy jest publicznie dostępny.
- Pracownik/wykonawca nie może nawiązywać kontaktów z małoletnimi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
- W trakcie zajęć osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone, a funkcjonalność bluetooth wyłączona na terenie placówki. Placówki kultury nie udostępniają uczestnikom zajęć infrastruktury sieciowej ani WiFi.

ROZDZIAŁ 4.

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. W przypadku ujawnienia przemocy rówieśniczej należy bezzwłocznie poinformować o tym pracownika/wykonawcę, który zawiadamia kierownika placówki kultury.
2. Z dzieckiem krzywdzonym kierownik placówki kultury wyjaśnia sprawę i udziela wsparcia stosownie do sytuacji.
3. Z dzieckiem krzywdzącym kierownik placówki kultury przeprowadza rozmowę, omawia niewłaściwe zachowanie i informuje o konsekwencjach czynu.
4. Kierownik placówki kultury powiadamia rodziców/opiekunów prawnych zarówno dziecka krzywdzonego, jak i krzywdzącego.
5. Jeżeli małoletni krzywdzący dopuścił się czynu zabronionego zawiadamia się Zarząd Spółdzielni. Jeżeli sprawca ukończył trzynasty rok życia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa zawiadamia się policję.

6. Zawsze przeprowadzając ww. procedurę należy brać pod uwagę: czy zdarzenie ma charakter incydentalny, czy jest kolejnym podobnym zachowaniem małoletniego sprawcy, pozycję ofiary, sprawcy i świadka, mocne strony uczestników zdarzenia oraz rozpatrzyć zdarzenie w kontekście środowiska rodzinnego, rówieśniczego ofiary i sprawcy w zakresie posiadanych informacji.

ROZDZIAŁ 5.

Ochrona wizerunku małoletnich

1. W placówkach kultury na początku nowego cyku zajęć pozyskiwane są pisemne zgody rodziców/opiekunów prawnych i uczestników stałych zajęć na publikację wizerunku uczestników na potrzeby dokumentacji fotograficznej działań podejmowanych przez placówkę. W miarę możliwości fotografowane są grupy uczestników, a nie pojedyncze osoby. W miejscu organizacji okolicznościowych wydarzeń dla większej grupy uczestników wywieszana jest klauzula informacyjna o zasadach wykorzystaniu wizerunku.
2. Jeżeli małoletni lub ich rodzice/opiekunowie nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku małoletniego, pracownicy/wykonawcy respektują ich decyzję.
3. Zdjęcia i nagrania nie są podpisywane informacjami identyfikującymi małoletniego uczestnika z imienia i nazwiska, chyba, że uzyskano na to zgodę opiekuna prawnego, a informacje są pozytywne (laureaci konkursów, przeglądów, itp.).
4. Wszyscy małoletni znajdujący się na zdjęciu lub nagraniu muszą być ubrani, a sytuacja zdjęcia lub nagrania nie może być dla żadnego z nich poniżająca, ośmieszająca i nie może ukazywać go w negatywnym kontekście.
5. Nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania uczestników są przechowywane w zamkniętej na klucz szafce, a nośniki elektroniczne zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w folderze chronionym z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych przez Spółdzielnię u administratora sieci, przez okres wymagany przepisami prawa o archiwizacji. Realizacja art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).
6. Niedopuszczalne jest przechowywanie zdjęć i nagrań z wizerunkiem małoletnich na nośnikach nieszyfrowanych lub mobilnych. Zdjęcia wykonane smartfonem po przekazaniu odpowiedniemu pracownikowi lub przeniesieniu na nośnik zgodnie z ust. 3 powyżej należy niezwłocznie usunąć z pamięci urządzenia mobilnego.

7. W sytuacjach, w których rodzice/opiekunowie lub widzowie wydarzeń i uroczystości rejestrują wizerunki małoletnich pracownicy/wykonawcy nie ponoszą za to odpowiedzialności.
8. Przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba chcąca zarejestrować organizowane przez placówki kultury wydarzenia i opublikować zebrany materiał musi zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę Zarządu Spółdzielni po uzasadnieniu potrzeby rejestracji wydarzenia. W takiej sytuacji może być wymagana dodatkowa zgoda rodziców/opiekunów.

ROZDZIAŁ 6.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich

1. Pracownicy/wykonawcy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich takie jak:
   a) małoletni jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie;
   b) małoletni kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
   c) małoletni żebrze - małoletni jest głodny;
   d) małoletni nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
   e) małoletni nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
   f) małoletni ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;
   g) podawane przez małoletniego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., małoletni często je zmienia;
   h) pojawia się niechęć do zajęć sportowych - małoletni nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
   i) małoletni boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
   j) małoletni wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
   k) małoletni cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
   l) małoletni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. Lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samo okalecza się itp.;
   m) małoletni osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
   n) małoletni ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
   o) małoletni używa środków psychoaktywnych;
   p) małoletni nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małoletniego);
   q) w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu małoletniego zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;

r) małoletni jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;
s) małoletni ucieka z domu;
t) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania małoletniego;
u) małoletni mówi o przemocy.

2. Jeżeli z objawami u małoletniego współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że małoletni jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców to:
   a) rodzic/opiekun podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń małoletniego;
   b) rodzic/opiekun odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem małoletniego;
   c) rodzic/opiekun mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża strofuje małoletniego (np.: używając określeń takich jak „idiota", „gnojek", „gówniarz");
   d) rodzic/opiekun poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego;
   e) rodzic/opiekun nie interesuje się losem i problemami małoletniego;
   f) rodzic/opiekun często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;
   g) rodzic/opiekun jest apatyczny, pogrążony w depresji;
   h) rodzic/opiekun zachowuje się agresywnie;
   i) rodzic/opiekun ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
   j) rodzic/opiekun wypowiada się niespójnie;
   k) rodzic/opiekun nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
   l) rodzic/opiekun faworyzuje jedno z rodzeństwa;
   m) rodzic/opiekun przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
   n) rodzic/opiekun nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownik/wykonawca podejmuje rozmowę z rodzicami/opiekunami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.
4. Pracownicy/wykonawcy informują kierownika placówki kultury o podjętych działaniach.
5. Pracownicy/wykonawcy monitorują sytuację i dobrostan małoletniego.

ROZDZIAŁ 7.

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. Wszyscy pracownicy/wykonawcy powinni być przeszkoleni w obszarze prawnego i społecznego obowiązku zawiadamiania odpowiednich organów ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa, ze szczególnym uwzględnieniem przestępstw na szkodę małoletnich, w zakresie roli pracowników/wykonawców w przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz w zakresie rozpoznawania czynników ryzyka krzywdzenia dziecka.
2. Kierownik placówki kultury lub pracownik/wykonawca podejmuje czynności niezbędne dla zabezpieczenia śladów i dowodów przed przybyciem organów właściwych do prowadzenia postępowań.
3. Kierownik placówki kultury jest osobą odpowiedzialną za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamiania sądu opiekuńczego.
4. W przypadku uzyskania informacji o jakimkolwiek niezgodnym z prawem krzywdzeniu małoletniego pracownik/wykonawca ma obowiązek podjęcia działań zabezpieczających, a w szczególności:
    a) wezwać pogotowie ratunkowe lub inne służby, które mogą udzielić pomocy,
    b) o zdarzeniu powiadomić kierownika placówki kultury, który zawiadomi Zarząd Spółdzielni,
    c) sporządzić notatkę służbową ze zdarzenia z dokładnym opisem jego przebiegu, ustalonymi formami działań oraz wnioskami.
5. W przypadku podjęcia przez pracownika/wykonawcę informacji, że małoletni może być krzywdzony, osoba ujawniająca sporządza notatkę służbową z uzyskanej informacji, poczynionych ustaleń i przekazuje ją kierownikowi placówki kultury, który dokumentuje zdarzenie. Wszelkie podejrzenia przemocy wobec dziecka muszą być zgłoszone w formie pisemnej.
6. Kiedy małoletni jest ofiarą przestępstwa kierownik placówki kultury składa policji zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
7. W przypadku ujawnienia zaniedbania przez rodziców, ich niewydolności wychowawczej właściwym jest zawiadomienie sądu rodzinnego lub Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, celem wglądu w sytuację rodziny.
8. W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia małoletniego albo osoby mu najbliższej, osoba ujawniająca zdarzenie bezzwłocznie dzwoni na numer alarmowy 112.

9. W sytuacji, gdy małoletni jest krzywdzony, dyskryminowany na terenie placówki przez pracownika/wykonawcę lub inną osobę dorosłą:
    a) każdy pracownik/wykonawca, który zauważy negatywne zachowanie innego pracownika w stosunku do małoletniego, ma obowiązek interwencji, informuje pisemnie o zajściu kierownika placówki kultury, który wyjaśnia sprawę, a o zdarzeniu informuje rodziców/opiekunów prawnych małoletniego,
    b) każdy małoletni, który doświadczy krzywdzenia przez pracownika placówki ma prawo do poinformowania każdego innego pracownika/wykonawcę lub kierownika placówki kultury,
    c) o zgłoszeniu naruszenia Standardów każdorazowo powinien być poinformowany kierownik placówki kultury,
    d) podejmowane działania w ramach interwencji muszą zapewniać małoletniemu poczucie bezpieczeństwa i poszanowania jego godności.
10. Wszyscy pracownicy/wykonawcy, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięliby informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, poza tymi informacjami, które przekazywane są uprawnionym instytucjom i kierownikowi placówki kultury.

ROZDZIAŁ 8.

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Kierownik placówki kultury prowadzi rejestr zgłoszeń naruszeń Standardów Ochrony Małoletnich w kierowanej placówce.
2. Kierownik placówki kultury podejmując działania prowadzi teczkę sprawy, w której gromadzi notatki służbowe, zgłoszenia do odpowiednich instytucji, pisma do sądu oraz dokumentację przebiegu zdarzeń i podjętych działań. Dokumentacja przechowywana jest w sposób uniemożliwiający osobom trzecim, w tym innym pracownikom/wykonawcom, wglądu do akt bez wiedzy kierownika placówki kultury.
3. Po zgłoszeniu działania określone powyżej powinny być wykonywane jak najszybciej. Decyzja o zgłoszeniu sprawy do odpowiednich służb lub organów powinna być podjęta niezwłocznie po wyjaśnieniu wszystkich okoliczności sprawy.
4. Wysłuchanie skrzywdzonego małoletniego powinno odbyć się raz. Z wyjaśnień kierownik placówki kultury sporządza notatkę.

ROZDZIAŁ 9.

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Plan wsparcia małoletniego może być wdrożony wyłącznie na wyraźną prośbę małoletniego lub jego rodzica/opiekuna prawnego.
2. Plan wsparcia opracowuje kierownik placówki kultury lub instytucja wspierająca krzywdzonego małoletniego. Plan jest uzgadniany z rodzicami/opiekunami prawnymi oraz samym małoletnim.
3. Plan wsparcia realizowany jest we współpracy z placówkami kultury i rodzicami.
4. Plan wsparcia musi być dostosowany do funkcjonowania intelektualnego, fizycznego i społecznego małoletniego.
5. Realizacja planu jest monitorowana w celu modyfikacji podejmowanych działań.

ROZDZIAŁ 10.

Zasady i sposób udostępniania personelowi, małoletnim i ich opiekunom polityki do zaznajomienia i stosowania oraz zasady aktualizacji i przeglądu Standardów

1. Wszelkie procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem Standardów są udostępniane pracownikom, małoletnim i ich rodzicom podczas zapoznawania i zobowiązania do stosowania (zgodnie z poniższymi zasadami), a następnie na żądanie w dowolnym momencie. Dokumenty te można również znaleźć na stronie internetowej Klubów SM Kolejarz.
2. Wersja skrócona Standardów (dla małoletnich) dostępna jest na tablicy ogłoszeń w placówkach kultury Spółdzielni.
3. Każdy pracownik/wykonawca ma obowiązek zapoznać się ze Standardami po zawarciu umowy ze Spółdzielnią, a fakt zapoznania się i przyjęcia do stosowania poświadcza oświadczeniem złożonym do akt osobowych pracownika albo akt wykonawcy.
4. W widocznym miejscu na tablicy ogłoszeń widnieje informacja o stosowaniu przez placówki kultury Standardów Ochrony Małoletnich i możliwości zapoznania się z nimi.
5. Rodzice/opiekunowie małoletnich oraz małoletni zapoznawani są ze Standardami.
6. Niezwłocznie po wprowadzeniu Standardów Ochrony Małoletnich i na początku nowego cyklu zajęć pracownicy/wykonawcy zapoznają małoletnich z wprowadzonymi Standardami Ochrony Małoletnich w sposób umożliwiający ich zrozumienie, dostosowując treść i formy do możliwości małoletnich.

ROZDZIAŁ 11.

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

1. Co najmniej raz na 2 lata w terminie do końca roku kierownicy placówek kultury dokonują oceny Standardów Ochrony Małoletnich w celu ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującym stanem prawnym.
2. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.
3. O wprowadzonych zmianach informowani są pracownicy/wykonawcy, małoletni i ich rodzice.

Załącznik nr 1

do Standardów Ochrony Małoletnich Spółdzielni Mieszkaniowej Kolejarz w Słupsku

……
miejsce i data

Oświadczenie o krajach zamieszkania

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat nie zamieszkiwałem (am) / zamieszkiwałem(am)* w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa:

1. …….

2. …….

Jednocześnie przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi/informację z rejestrów karnych.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

…….
podpis

* Niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 2

do Standardów Ochrony Małoletnich Spółdzielni Mieszkaniowej Kolejarz w Słupsku

……
miejsce i data

Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci

Ja …….. nr PESEL ……..

oświadczam, że w państwie ……. nie jest prowadzony rejestr karny/ nie wydaje się informacji z rejestru karnego.

Oświadczam, że nie byłam/em prawomocnie skazana/y w państwie ..... za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

……
podpis

Załącznik nr 3

do Standardów Ochrony Małoletnich Spółdzielni Mieszkaniowej Kolejarz w Słupsku

……
miejsce i data

Oświadczenie o znajomości i przestrzeganiu zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich w Spółdzielni Mieszkaniowej Kolejarz w Słupsku.

Ja, …… oświadczam, że

zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich w Spółdzielni Mieszkaniowej Kolejarz w Słupsku oraz deklaruję, że będę ich przestrzegać. Ponadto oświadczam, iż pozyskane informacje o zagrożeniu skrzywdzenia, bądź skrzywdzeniu małoletniego, zachowam w poufności tj. nie ujawnię poza prowadzone postępowanie wyjaśniające.

……
Podpis

Załącznik nr 4

KARTA INTERWENCJI

<table>
<tr><td colspan="3">Imię i nazwisko małoletniego</td></tr>
<tr><td>Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>Osoba zgłaszająca interwencję</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td rowspan="4">Opis działań podjętych przez kierownika/pracownika</td><td>Data</td><td>Działanie</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Spotkania z opiekunami małoletniego</td><td>Data</td><td>Działanie</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
</table>

Forma podjętej interwencji	0 Zawiadomienie policji El Zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa 0 Wniosek o wgląd w sytuację rodziny 0 Inny rodzaj interwencji. Jaki?	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
	Data	Działanie i Podpis osoby wprowadzającej dane
Wyniki interwencji: działania organów sprawiedliwości, działania klubów osiedlowych, działania rodziców		

Załącznik nr 5

MONITORING STANDARDÓW - ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1.	Czy znasz standardy ochrony małoletnich obowiązujące w klubach osiedlowych?		
2.	Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich"		
3.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego małoletniego?		
4.	Czy wiesz, jak zareagować na symptomy krzywdzenia małoletniego?		
5.	Czy zaobserwowałeś naruszenie Standardów?		
Jeśli zaobserwowałaś/zaobserwowałeś naruszenie Standardów, napisz:			
Jakie zasady zostały naruszone?			
Jakie działania podjąłeś?			
Czy masz propozycję zmian Standardów?			

Załącznik nr 6

OŚWIADCZENIE OPIEKUNA MAŁOLETNIEGO

o zapoznaniu się z obowiązującymi STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH

oświadczam, że zapoznałam/em się ze „Standardami Ochrony Małoletnich"

Imię i nazwisko dziecka .....

Imię i nazwisko rodzica/opiekuna .....

Data i czytelny odpis rodzica/opiekuna .....

WAŻNE

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na **numer alarmowy 112.** Prawo stoi po Twojej stronie!

Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Pomogą Ci:

- **OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ -** w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE -** w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ I OŚRODKI WSPARCIA -** zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **SPECJALISTYCZNE OŚRODKI WSPARCIA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ** - zapewniając bezpłatne całodobowe schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, oraz udzielą Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.
- **OKRĘGOWE OŚRODKI I LOKALNE PUNKTY DZIAŁAJĄCE W RAMACH SIECI POMOCY POKRZYWDZONYM PRZESTĘPSTWEM** - zapewniając **profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.**
- **SĄDY OPIEKUŃCZE - w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.**
- **PLACÓWKI OCHRONY ZDROWIA** - np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- **KOMISJE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH -** podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- **PUNKTY NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ -** w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

Możesz Zadzwonić

- **DO OGÓLNOPOLSKIEGO POGOTOWIA DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE „NIEBIESKA LINIA"** tel. **800 12 00 02** (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18.00 - 22.00 można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18.00 - 22.00 w języku rosyjskim.
- **DYŻUR PRAWNY** tel. (22) 666 28 50 (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 11.00 - 21.00) oraz **tel. 800 12 00 02** (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 18.00 - 22.00).

PORADNIA E-MAILOWA: niebieskalinia@niebieskalinia.info Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez **SKYPE: pogotowie, niebieska linia** ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - konsultanci posługują się językiem migowym.

DO OGÓLNOKRAJOWEJ UNII POMOCY POKRZYWDZONYM tel. +48 222 309 900 przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.

NA POLICYJNY TELEFON ZAUFANIA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ nr 800 120 226 (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9.30 - 15.30, od godz.

- 15.30 -19.30 włączony jest automat).